

ÄNDRINGSPAKET SOM GÄLLER KYRKOLAGEN 1.1.2004

Republikens president överlät 24.10.2003 till riksdagen regeringens proposition (RP 121/2003 rd) med förslag till lag om ändring av kyrkolagen.

Propositionen innefattar

1. Utvecklande av stiftsförvaltningen
2. Förnyande av det kyrkliga rättskipningssystemet
3. Omfattande av den nya förvaltningslagen och lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet i kyrkolagen
4. Jämställdhetskvotering i kyrkliga organ
5. Ändringar i kyrkolagen till följd av den nya begravningslagen
6. Ändringar i kyrkolagen till följd av att principen om s.k. sista pensionsanstalt börjat tillämpas

Kyrkolagen ändras i syfte att utveckla stiftsförvaltningen och stärka stiftets ekonomiska och verksamhetsmässiga ställning. Ett stiftsfullmäktige inrättas för att leda stiftets verksamhet och ekonomi. Domkapitlets rättskipningsärenden, som i huvudsak utgörs av besvär över beslut som fattats av församlingens myndigheter samt förvaltningstvistemål, överförs på den regionala förvaltningsdomstolen med undantag för de besvär som gäller underställda ärenden. Rättskyddssystemet inom kyrkoförvaltningen ändras på detta sätt till att motsvara besvärsvägen i två steg vid allmänna oberoende domstolar enligt förvaltningsprocesslagen. Rättelseförfarandet utvidgas och besvärsförbudet inom kyrkoförvaltningen minskas. Som allmänna bestämmelser om förvaltningsförfarandet inom kyrkoförvaltningen gäller den nya förvaltningslagen. Kyrkoförvaltningen skall även omfatta de förvaltningsprinciper i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män som gäller könskvotering i kyrkliga organ. I lagen ingår de ändringar i kyrkolagens bestämmelser om begravningsväsendet som den nya begravningslagen ger upphov till. I kyrkolagen görs dessutom de ändringar som förutsätts av att principen om s.k. sista pensionsanstalt börjat tillämpas.

Regeringens proposition i sin helhet samt därtill hörande ändringar i kyrkoordningen och valordningen för kyrkan bifogas detta cirkulär. Regeringspropositionen kan även läsas i Internet på adressen www.finlex.fi/svenska/regerings.

Ändringarna avses träda i kraft 1.1.2004.

KYRKOSTYRELSEN

Risto Junttila

Matti Halttunen

BILAGOR Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av kyrkolagen (RP 121/2003 rd) (bilaga 1)

Kyrkomötets beslut om ändring av kyrkoordningen (bilagor 2, 3 och 4)

Kyrkomötets beslut om ändring av valordningen för kyrkan (bilaga 5)

ISSN 0782-9558

Tryck: Kyrkostyrelsens kopieringsenhet

Kyrkomötets beslut

om ändring av kyrkoordningen

Givet i Åbo den 9 november 2002

I enlighet med kyrkomötets beslut
upphävs i kyrkoordningen av den 8 november 1991 (1055/1993) 18 kap. 1 § 3 och 4 mom., 19 kap. 2 § 2 mom., 4 a, 5 a och 12–22 §, mellanrubriken före 12 § och mellanrubriken före 21 § samt 23 kap. 1 och 3 §,
av dessa lagrum 19 kap. 4 a § sådan den lyder i kyrkomötets beslut 678/1997, 5 a § sådan den lyder i beslut 1248/1996, 12 § sådan den lyder delvis ändrad i beslut 864/1995 och 1165/1999, 13 § sådan den lyder delvis ändrad i beslut 864/1995, 15 och 21 § sådana de lyder delvis ändrade i nämnda beslut 678/1997 och 18 § sådan den lyder delvis ändrad i beslut 1165/1999 samt 23 kap. 1 § sådan den lyder delvis ändrad i beslut 1234/1999,
ändras 5 kap. 5 § 2 punkten, 6 kap. 56 § och mellanrubriken före 56 §, rubriken för V avdelningen, 18 kap. 1 § 2 mom. och 1 a § 2 mom., 19 kap. 1 och 3–6 § och 8 § 1 mom. samt 22 kap. 1 § 2 mom.,
av dessa lagrum 6 kap. 56 § sådan den lyder delvis ändrad i beslut 1307/1997, 18 kap. 1 a § sådan den lyder i nämnda beslut 678/1997 och 19 kap. 5 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda beslut 1248/1996, samt
fogas till 18 kap. en ny 9 § som följer:

5 kap.

Prästämberet

5 §

Till prästämbetet kan den ordineras som

---

2) är tjänsteinnehavare vid kyrkostyrelsen eller domkapitlet,

6 kap.

Tjänsteinnehavare och arbetstagare

C. Övriga tjänster

56 §

Om behörighetskraven för innehavarna av de tjänster som avses i 6 kap. 15 § kyrkolagen samt om tjänsteinnehavarnas uppgifter bestäms i fråga om tjänster vid

kyrkostyrelsen i en instruktion som utfärdas av kyrkostyrelsen och i fråga om tjänster vid domkapitlen i instruktioner som utfärdas av domkapitlen.

V AVDELNINGEN

STIFTSFÖRVALTNINGEN

18 kap.

Biskopsämbetet

1 §

Biskopen skall

- 1) värna om kyrkans enhet och främja fullgörandet av kyrkans uppgift i stiftet,
- 2) övervaka att kyrkans uppgift sköts troget i församlingarna i enlighet med kyrkans bekännelse, kyrkolagen, kyrkoordningen och valordningen för kyrkan samt de föreskrifter och anvisningar som baserar sig på dem,
- 3) stöda och vägleda stiftets präster i deras arbete samt övervaka att de fullgör de skyldigheter som hör till prästämbetet och till deras prästtjänst,
- 4) främja en god arbetsgemenskap i församlingarna och övervaka att prästerna och de övriga tjänsteinnehavarna och arbetstagarna i församlingarna är oförvitliga i sin lära och förhåller sig kristligt i sitt leverne,
- 5) främja samarbetet mellan församlingarna och en ändamålsenlig skötsel av deras ekonomi och förvaltning samt övervaka att man i denna verksamhet iakttar gällande författningar,
- 6) förrätta vigningar och invigningar samt installationer i stiftet eller förordna någon annan präst att utföra en sådan förrättning, om inte något annat följer av 5 kap. 1 § 2 mom., samt
- 7) utföra övriga uppgifter och besluta om de frågor som enligt kyrkolagen och kyrkoordningen skall avgöras av honom.

1 a §

De präster som tjänstgör vid kyrkostyrelsen och som hör till ärkestiftet är underställda ärkebiskopen.

9 §

Biskopen, i ärkestiftet ärkebiskopen, skall minst vart sjätte år kalla prästerna och lektorerna i sitt stift till synodalmöte vars uppgift är att behandla teologiska frågor samt ärenden som gäller skötseln av församlingarna samt annan verksamhet och förvaltning inom kyrkan.

Biskopen, i ärkestiftet ärkebiskopen eller biskopen, skall vid behov sammankalla församlingarnas förtroendevalda, tjänsteinnehavare och arbetstagare samt representanter för föreningar, stiftelser och anstalter till stiftsdagar vid vilka för kyrkan och stiftet aktuella frågor behandlas.

19 kap.

Stiftets övriga förvaltning

A. Domkapitlet

1 §

För att främja kyrkans uppgift i stiftet skall domkapitlet om inte annat bestäms i kyrkolagen eller kyrkoordningen

- 1) sköta stiftets verksamhet, förvaltning och ekonomi,
- 2) stöda och övervaka församlingarnas verksamhet och förvaltning,
- 3) sköta prästernas personalärenden och övervaka deras och församlingens övriga tjänsteinnehavares och arbetstagares skötsel av sina uppgifter samt deras levne,
- 4) sköta kontakterna till den gemensamma verksamheten och förvaltningen inom hela kyrkan, till andra stift, till kristna organisationer och andra intressegrupper i samhället,
- 5) bereda ärenden för stiftsfullmäktige,
- 6) verkställa stiftsfullmäktiges beslut,
- 7) förvalta de donationsmedel och fonder av stiftelsenatur som domkapitlet besitter med iakttagande av 15 kap. 4 § 1 och 2 mom. kyrkolagen,
- 8) anställa och säga upp domkapitlets tjänsteinnehavare och arbetstagare,
- 9) sköta de uppgifter i stiftet som inte ankommer på någon annan myndighet i stiftet, samt
- 10) utföra de övriga uppgifter som ålagts domkapitlet i kyrkolagen, kyrkoordningen och valordningen för kyrkan.

Domkapitlet antar för sig en arbetsordning.

3 §

Samma person kan väljas till prästassessor eller lekmannamedlem för högst två mandatperioder.

Om en lekmannamedlem har flyttat från stiftet, förlorat sin valbarhet eller avlidit skall ett nytt val förrättas för val av en ny medlem för den återstående mandatperioden.

Om en prästassessor har flyttat från stiftet, förlorat sin valbarhet eller avlidit skall ett nytt val förrättas för val av en ny medlem för den följande treårsperioden.

4 §

Biskopen leder och övervakar domkapitlets verksamhet och är chef för tjänsteinnehavarna vid domkapitlet.

I ärkestiftet leder och övervakar biskopen domkapitlets verksamhet och är chef för tjänsteinnehavarna vid domkapitlet.

I ärkestiftet verkar i första hand biskopen som ordförande för domkapitlet. Ärkebiskopen är ordförande när domkapitlet handlägger ärenden som utslutande gäller församlingar inom hans ansvarsområde samt präster och andra tjänsteinnehavare som är anställda hos dem eller ärenden som i övrigt med stöd av arbetsfördelningen enligt 18 kap. 1 a § skall handläggas under ärkebiskopens

ordförandeskap. Om ärendet gäller såväl ärkebiskopens som biskopens ansvarsområden skall biskopen verka som ordförande. Även domkapitlets framställningar och utlåtanden till kyrkomötet, biskopsmötet, stiftsfullmäktige eller kyrkostyrelsen skall handläggas under biskopens ordförandeskap.

5 §

Ärendena avgörs på föredragning av någon av domkapitlets tjänsteinnehavare så som bestäms i arbetsordningen för domkapitlet. Ärenden som avses i 19 kap. 5 § kyrkolagen samt mindre förvaltningsärenden kan avgöras utan föredragning.

Ordföranden för stiftsfullmäktige har närvaro- och yttranderätt vid domkapitlets sammanträden, men inte rätt att delta i beslutsfattandet.

6 §

En tjänsteinnehavare vid domkapitlet kan inte berättigas att i enlighet med 19 kap. 5 § kyrkolagen avgöra ärenden som gäller

- 1) godkännande för prästämbetet,
- 2) utnämning till en tjänst, utfärdande av ett tjänsteförordnande som är längre än sex månader eller återkallande av ett tjänsteförordnande eller något annat ärende som har samband med besättande eller avslutande av en tjänst eller ett arbetsavtalsförhållande,
- 3) ett ärende som underställts domkapitlet,
- 4) upprättande av ett budgetförslag samt bokslutet,
- 5) ett rättelseyrkande, samt
- 6) ett ärende som skall handläggas av ett fulltaligt domkapitel.

Domkapitlets ordförande eller en medlem av domkapitlet kan inom en tid som anges i arbetsordningen till domkapitlet för avgörande överföra ett ärende i vilket en tjänsteinnehavare fattat beslut.

Sådana beslut av en tjänsteinnehavare som kan överföras till domkapitlet för avgörande skall dateras och ges den första vardag då beslutet inte kan överföras till domkapitlet för avgörande.

B. Kontraktsprost

8 §

På kontraktsprosten ankommer att i prosteriet

- 1) främja fullgörandet av kyrkans uppgift,
- 2) övervaka att denna uppgift sköts troget i församlingarna samt i enlighet med kyrkans bekännelse, kyrkolagen, kyrkoordningen och valordningen för kyrkan samt de föreskrifter och anvisningar som baserar sig på dem,
- 3) tillsätta samarbetsorgan inom prosteriet och även i övrigt främja samarbetet mellan församlingarna samt leda verksamheten i prosteriet, samt
- 4) handha de övriga uppgifter som har föreskrivits kontraktsprosten eller som biskopen eller domkapitlet har tilldelat honom.

-----

22 kap.

Kyrkostyrelsen och kyrkans centralfond

1 §

Från varje stift skall utses en lekmanmedlem på grundval av stiftsfullmäktiges förslag. För valet av lekmanmedlemmen ställer stiftsfullmäktige tre lekmän på förslag.

Detta beslut träder i kraft den 200 .

Åbo den 9 november 2002

På kyrkomötets vägnar

Jukka Paarma
ärkebiskop

Kari Ventä
kyrkomötets sekreterare

Kyrkomötets beslut om ändring av kyrkoordningen

Givet i Åbo den 9 maj 2003

I enlighet med kyrkomötets beslut föreskrivs:

1 §

Genom detta beslut upphävs i kyrkoordningen av den 8 november 1991 (1055/1993) 7 kap. 8 §.

2 §

Detta beslut träder i kraft den 200 .

Åbo den 9 maj 2003

På kyrkomötets vägnar

Jukka Paarma
Ärkebiskop

Kari Ventä
Kyrkomötets sekreterare

Kyrkomötets beslut

om ändring av kyrkoordningen

Givet i Åbo den 9 maj 2003

I enlighet med kyrkomötets beslut
upphävs i kyrkoordningen av den 8 november 1991 (1055/1993) 17 kap. 4 §,
5 § 1 mom. samt 7 - 11 §, av dem 8 § sådan den lyder delvis ändrad i beslut
864/1995, och
ändras 17 kap. 3 § 1 och 2 mom., 5 § 2 mom. och 6 § som följer:

17 kap.

Begravningsväsendet

3 §

En begravningsplats och ett jordfästningskapell skall invigas innan de tas i bruk. Ett i begravningslagen (457/2003) avsett konfessionslöst gravområde skall dock inte invigas.

Församlingen skall hålla en begravningsplats vårdad på ett med beaktande av ändamålet värdigt sätt. En begravningsplats och ett i 1 mom. avsett konfessionslöst gravområde skall vara inhägnade eller i övrigt avgränsade på ett klart urskiljbart sätt.

---

5 §

Över begravningsplatsen skall utarbetas en gravkarta. Graven kan bestå av en eller flera gravplatser och samma gravplats av flera gravutrymmen. Begravningsplatsen eller en del av den kan utgöra en minneslund i vilken askan av en avliden strös ut eller göms utan att gravutrymmet anges.

---

6 §

En gravgårdsplan är en översiktskarta som anger gränserna för begravningsplatsen, trafikregleringarna på den, var olika funktioner är placerade samt indelar gravområdena i lämpliga enheter. Gravgårdsplanen görs upp så att det område som reserverats som begravningsplats används på ett ändamålsenligt sätt med hänsyn till terrängens natur, skönhetssynpunkter och församlingens ekonomiska bärkraft. I planen skall också ingå en torrläggings- och vattenförsörjningsplan för begravningsplatsområdet, ordnandet av avfallshanteringen samt placeringen av gångar, gravområden och byggnader.

En dispositionsplanen för en begravningsplats innehåller en verbal beskrivning av gravgårdsplanen och klarlägger de detaljer i gravgårdsplanen som inte framgår av ritningarna. Av planen framgår dessutom huruvida djupbegravning tagits i bruk på begravningsplatsen eller på en del av den och i vilken ordning gravavdelningarna tas i bruk. I dispositionsplanen beaktas också särdragen för de delar av begravningsplatsen som anlagts vid olika tidpunkter samt anges de särskilda begränsningarna för användningen av begravningsplatsen.

Detta beslut träder i kraft den 200 .

Åbo den 9 maj 2003

På kyrkomötets vägnar

Jukka Paarma
Ärkebiskop

Kari Ventä
Kyrkomötets sekreterare

Kyrkomötets beslut

om ändring av valordningen för kyrkan

Givet i Åbo den 9 november 2002

I enlighet med kyrkomötets beslut
upphävs i valordningen för kyrkan av den 8 november 1991 (1056/1993) 2 kap. 19 § 1 mom. samt i 3 kap. mellanrubriken för underkapitel D och 10–12 §, av dessa lagrum 2 kap. 19 § 1 mom. sådant det lyder i kyrkomötets beslut 348/1998 och 3 kap. 10 § sådan den lyder i beslut 865/1995,
ändras 1 kap. 1 §, 2 kap. 19 § 2 mom., 21 § 1 mom. och 22 §, i 3 kap. mellanrubriken för underkapitel B och C och 8–9 § samt 4 kap. 7 §, av dessa lagrum 3 kap. 9 § sådan den lyder delvis ändrad i beslut 297/2000, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Bestämmelserna i denna valordning skall iakttas vid prästval och församlingsval enligt 8 kap. kyrkolagen, vid val av stiftsfullmäktige enligt 17 b kap., vid biskopsval enligt 18 kap., vid val av prästassessor och lekmannamedlem av domkapitlet samt kontraktsprost enligt 19 kap. samt vid val av ombud till kyrkomötet enligt 20 kap. kyrkolagen.

2 kap.

Prästval och församlingsval

B. Vallängd

19 §

Yrkande på rättelse av vallängden skall göras skriftligt och inlämnas till pastorexpeditionen senast under den andra vardagen efter det att tiden för vallängdens framläggande till påseende utgått. Ett rättelseyrkande kan inte grundas på ändringar som skett efter utgången av de frister som föreskrivs i 8 kap. 3 § 1–3 mom. kyrkolagen.

---

21 §

Besvär över valnämndens beslut skall riktas till förvaltningsdomstolen och besvärsskriften skall inlämnas till pastorsexpeditionen inom tio dagar räknat från det beslutet fattades.

---

22 §

Vallängden skall iaktas utan hinder av ett slutligt beslut rörande besvär över en rättelse av vallängden inte har kommit till valnämndens kännedom före valen. Den som för valnämnden företer förvaltningsdomstolens beslut enligt vilket han eller hon är röstberättigad skall dock få utöva sin rösträtt.

3 kap.

Biskopsval och övriga val i stiftet

B. Val av domkapitlets lekmannamedlem och prästassessor
samt val av kontraktsprost

8 §

Valet av lekmannamedlemmen av domkapitlet förrättas med slutna sedlar som majoritetsval. I valet röstar man samtidigt på en medlem och på en första och en andra suppleant för denna.

Stiftsfullmäktige skall meddela valresultatet till domkapitlet.

C. Val av stiftsfullmäktige

9 §

Vid val av medlemmar av stiftsfullmäktige iaktas på motsvarande sätt vad som i 4 kap. bestäms om val av ombud till kyrkomötet.

Vid val av lekmannaombud trycks röstsedlarna på grönt papper och vid val av prästernas ombud på gult papper.

4 kap.

Val av ombud till kyrkomötet

7 §

Vid val av lekmannaombudet från församlingarna på Åland skall kandidaterna uppställas särskilt på det sätt som föreskrivs i 20 kap. 1 § 4 mom. och 6 § kyrkolagen. I stiftelseurkunden för en valmansförening skall i kandidatlistan nomineras en kandidat som ordinarie ombud samt en som första och en som andra suppleant. I sammanställningen av kandidatlistorna skall endast listorna numreras.

Detta beslut träder i kraft den 200 .

Åbo den 9 november 2002

På kyrkomötets vägnar

Jukka Paarma
Ärkebiskop

Kari Ventä
Kyrkomötets sekreterare